

UNIVERSITA KARLOVA V PRAZE
FAKULTA TĚLESNÉ VÝCHOVY A SPORTU

**Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu v utkáních
ženského národního týmu České republiky na Mistrovství Evropy
v Lotyšsku ve dnech 7.6.2009 – 20.6.2009**

Diplomová práce

Vedoucí práce:

PaedDr. Michael Velenský, Ph.D.

Zpracovala:

Tereza Brantlová, TVS KS

PRAHA 2009

Abstrakt:

Název: Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu v utkáních ženského národního týmu České republiky na Mistrovství Evropy v Lotyšsku ve dnech 7.6.2009 – 20.6.2009.

Cíle práce: Cílem práce je analyzovat, charakterizovat a srovnat týmový herní výkon v utkáních základní skupiny a skupiny kvalifikační.

Metoda: Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu (KAVTÝM).

Výsledky: Výsledky mají ukázat pravděpodobné příčiny výher a proher ve vybraných utkáních.

Klíčová slova: basketbal, týmový herní výkon, obranná činnost, útočná činnost.

Abstract:

Title: The Quantitative analysis of a team performance video recording of games of Czech national women team at the Europa championship in Latvia 7.6.2009- 20.6.2009.

The goal of the paper: The goal of this paper is to analysis, describe and compare team game performance in games of first main group and qualification group during the Europa championship in Latvia.

Method: The Quantitative analysis of a team performance video recording (KAVTÝM).

Results: The results should show probable causes of wins and losses in selected games.

Keywords: basketball, team game performance, defensive activity, offensive activity

Prohlašuji, že jsem diplomovou práci vypracovala samostatně a použila pouze pramenů uvedených v seznamu použité literatury.

V Praze dne

.....

Tereza Brantlová

Poděkování

Touto cestou bych chtěla poděkovat PaedDr. Michaelu Velenskému, Ph.D. za pomoc, odborné vedení práce a praktické rady. Dále děkuji České televizi a hlavně Tomáši Budkovi za poskytnutí materiálů.

Obsah

1. ÚVOD	7
2. TEORETICKÁ ČÁST	8
2.1. Charakteristika a historie basketbalu	8
2.2. Systematika basketbalu	10
2.2.1. Herní činnosti jednotlivce	10
2.2.2. Herní kombinace	12
2.2.3. Herní systémy	14
2.3. Charakteristika zatížení	15
2.4. Sportovní výkon v basketbale	17
2.4.1. Sportovní výkon družstva	18
2.5. Taktika	19
4. METODICKÁ ČÁST	23
5. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE	26
6. VÝSLEDKOVÁ ČÁST	27
6.1. Celkové zhodnocení výsledků	47
7. ZÁVĚR	49
8. POUŽITÁ LITERATURA:	50

1. ÚVOD

V mé diplomové práci se zabývám kvantitativní analýzou týmového herního výkonu v utkáních ženského národního týmu České republiky na Mistrovství Evropy v Lotyšsku ve dnech 7.6.2009 – 20.6.2009.

Vybrala jsem si toto téma, neboť mě zajímají příčiny, které vedou český ženský národní tým k poklesu úspěšnosti na mezinárodním poli. Český národní tým byl v posledních letech velmi úspěšný na vrcholných akcích, kterých se pravidelně účastnil a stále účastní. Osobně jsem měla tu možnost být hráčkou širšího výběru národního týmu a zúčastnit se několika přípravných utkání, a i to se stalo dalším důležitým důvodem zaměření mé diplomové práce. Vzhledem k těmto skutečnostem jsem si ve své práci vybrala právě utkání národního týmu na námi neúspěšném Mistrovství Evropy v Lotyšsku v roce 2009.

Cílem bude porovnat týmové herní výkony v utkáních základní skupiny a skupiny kvalifikační, dále najít největší rozdíly v souhrnných ukazatelích a zjistit příčiny výsledků zápasů. Nakonec bych se chtěla zaměřit na dvě utkání, ve kterých se českému národnímu týmu podařilo zvítězit a najít příčiny těchto výher. Chtěla bych poté, na základě svých výsledků, doporučit taktické rady, které by byly pro český ženský národní tým přínosem.

2. TEORETICKÁ ČÁST

2.1. Charakteristika a historie basketbalu

Basketbal je týmová sportovní hra brankového typu, kterou hrají 2 družstva o 5 hráčích na každé straně, tito hráči mohou při přerušení hry libovolně střídat. Cílem je hodit míč do soupeřova koše a zabránit soupeři, aby získal míč pod kontrolu nebo dosáhl koše. V basketbale se hraje míčem pouze rukama. Míč se může házet, přihrávat, odrážet, kutálet nebo driblovat v kterémkoliv směru. Čas utkání se skládá ze 4 období po 10 minutách čistého času. Přestávky mezi jednotlivými obdobími trvají 2 minuty, přestávka mezi 2. a 3. čtvrtinou je 15 minut (mezi druhým a třetím obdobím). Vítězí mužstvo, které nastřílí soupeři více bodů v časovém limitu 4 x 10 minut. V případě nerozhodného stavu se nastavuje 5 minut. Hraje se na hřišti obdélníkového tvaru o rozměrech 28 x 15metrů.

V basketbalu se všichni hráči aktivně zapojují do útoku i do obrany. Úkoly (funkce) útočníků a obránců se však nerozdělují předem, jako např. v kopané nebo lední hokeji, ale hráči je přebírají v těch okamžicích utkání, kdy družstvo získává míč pod kontrolu a může útočit na koš soupeře nebo tuto kontrolu ztrácí a musí bránit.

Rovněž počítání branek (košů) je rozdílné. V basketbalu má koš hodnotu jednoho bodu (při úspěšném trestném hodu), dvou bodů (koš ze hry), nebo tři bodů v případě, je-li koše dosaženo střelbou z tříbodového území (rovněž ze hry).

Basketbal patří mezi nejrozšířenější a nejpoblárnější sporty na světě. Moderní basketbal má kolébku ve Springfieldu (stát Massachusetts) v USA. R. 1891 nařídil profesor J. Naismith hráčům svého ragbyového družstva, aby při zimním tréninku házeli míče do košů postavených na bednách od pomerančů. Jeho představa nové hry byla motivována touhou zprostit studenty některých nezáživných činností, mezi kterými dominovalo pochodování, cvičení a ruční práce. Po mnoha pokusech a po mnohém promýšlení si Naismith vypůjčil a

upravil některé herní prvky z fotbalu, americké kopané, hokeje a dalších mimosálových her a připravil seznam třinácti jednoduchých zásad ztělesňujících pět základních principů, které jsou obsaženy i v dnešních pravidlech:

1. Míč musí být hrán rukama.
2. S míčem se nesmí utíkat.
3. Hráč nesmí omezovat svého soupeře nebo mu bránit v pohybu.
4. Obě mužstva se pohybují po stejném území, ale nesmí docházet k osobnímu kontaktu.
5. Obroučka koše je umístěna ve výšce a je vodorovně.

Při prvním nácviku vysvětlil Naismith pravidla osmnácti žákům své třídy, vyzval dva z nich, Franka Mahana a Duncana Pattona, aby si zvolili strany, vybrali osm spoluhráčů a hra se rozběhla. Všichni užasli, s jakým nadšením studenti zahájili utkání. Po mnoha útocích a střeleckých pokusech William R. Chase proměnil příležitost ze střední části hřiště a historický zápas skončil výsledkem 1:0.

Po tomto utkání se zásadně změnil postoj studentů k hodinám tělocviku, které nyní očekávali s mimořádným zájmem. Když se rozjeli domů na vánoční prázdniny, nadšeně vyprávěli svým přátelům o nové hře. Celá řada sportovních svazů psala J. A. Naismithovi o kopii pravidel, které byla zveřejněna 15. 1. 1892 ve vydání kolejního časopisu "Triangle". V počátečním období se počet hráčů na hřišti měnil od pěti do sedmi podle počtu studentů ve třídě a velikosti hrací plochy. V roce 1895 hrávalo po vzájemné dohodě převážně pět hráčů a po dvou letech byl tento počet stanoven pravidly.

Poměrně brzy po svém vzniku překračuje basketbal hranice USA. Nový sport se rozšířil nejprve na sever do Kanady a teprve těsně před koncem 19. století pronikl na jih do střední a Jižní Ameriky. Další oblasti, kam se basketbal rozšířil, byly Filipíny, pak Čína, Japonsko, Indie a Persie. Teprve potom došlo na Evropu, kde se však začal rychleji rozvíjet až po první světové válce.

V současné době sdružuje Mezinárodní basketbalová federace (FIBA) kolem 200 členských států a další, především nově vznikající, o členství žádají. Počet registrovaných hráčů a hráček se v celosvětovém měřítku odhaduje na 300 miliónů a zcela určitě nepředstavuje číslo konečné. Orgány FIBA totiž usilují o rozšíření sportovní hry zejména mezi dětmi a mládeží. Mezinárodní basketbalová federace,

která vznikla v roce 1932 z potřeby převzít kontrolu nad prudkým a živelným rozmachem basketbalu a z potřeby sjednotit jeho pravidla, pořádá a organizuje celou řadu soutěží na úrovni klubů i národních družstev, a to jak z hlediska regionálního (územního či kontinentálního), tak celosvětového. Mezi nejvýznamnější patří olympijský turnaj (hrají muži i ženy jednou za čtyři roky v rámci letních olympijských her), mistrovství světa (hraje se jednou za čtyři roky v období, kdy se nepořádají LOH) a mistrovství Evropy (hraje se jednou za dva roky, kdy se nepořádají LOH a MS). Účast v těchto soutěžích podléhá přísným regulím FIBA a je např. podmíněna vysokou sportovně herní výkonností a umístěním v předkolech – tzn. kvalifikacích.

Za nejkvalitnější a nejpřitažlivější klubovou soutěž na světě je pokládána soutěž amerických profesionálních basketbalistů NBA (National Basketball Association). Hraje se na území USA a Kanady a její hráči (je jich zhruba 350) jsou právem v celosvětovém měřítku považováni za nejlepší. Přestože NBA není soutěží FIBA, smějí se od roku 1990 – na základě dohody mezi oběma organizacemi – zúčastňovat její výběry LOH a MS. K popularitě basketbalu určitě přispěl i start amerických profesionálů na LOH v Barceloně v roce 1992.

Basketbal má velký vliv na rozvoj pohybových vlastností, zejména rychlosti, vytrvalosti a obratnosti. Hra je velmi náročná na inteligenci hráčů, jejich tvořivé kombinační schopnosti a rychlou reakci. Snad proto si největší oblibu všude na světě získala mezi studenty a stejně tomu bylo a je i u nás.

2. 2. Systematika basketbalu

2. 2. 1. Herní činnosti jednotlivce

Herní činnosti jednotlivce (HČJ) chápeme jako soubor pohybových úkonů promyšleným způsobem, kterými hráč řeší herní situace. Jsou základem hry jednotlivce. Při těchto činnostech vzniká střetnutí mezi dvěma soupeři, které v basketbalu nazýváme jako hru jeden na jednoho. Při tomto střetnutí je cílem herní činnosti jednotlivce získat nad soupeřem výhodu, překonat jej. (Dobrý a Velenský, 1980)

Rozlišujeme dvě hlavní složky činností jednotlivce – složku technickou a taktickou.

Technickou složkou rozumíme způsob provedení dané činnosti v závislosti na herní situaci. Taktickou složku představují psychické procesy, pomocí kterých se snaží hráč pochopit herní situaci a najít její vhodné řešení. (Dobry, 1963)

Podle Dobrého a Velenského (1980) můžeme herní činnosti jednotlivce rozdělit na útočné a obranné.

K útočným patří:

- uvolňování hráče bez míče,
- uvolňování hráče s míčem,
- přihrávání,
- střelba,
- doskakování,
- clonění.

Mezi obranné zařazujeme:

- krytí hráče bez míče,
- krytí hráče s míčem,
- krytí hráče po střelbě a stahování míčů v obraně,
- činnost jednotlivce při přesile útočníků.

Každá z těchto činností má své zvláštnosti projevující se především v technické a taktické stránce. Vztahy mezi technickou a taktickou stránkou se projevují rovněž různým způsobem. Např. při uvolňování hráče bez míče jde do popředí taktická stránka. Technická stránka vyniká při činnostech s míčem. (Dobry a Velenský, 1962)

Obranné činnosti jednotlivce jsou souhrn všech činností, které hráč využívá v herních situacích v obraně. Každý obranný systém je závislý na základních obranných činnostech jednotlivce. Stejně jako útočné činnosti mají i tyto dvě složky – technickou (provedení pohybu, způsob držení těla, postoj) a taktickou (správný výběr činnosti, postavení a postoje). (Dobry a Velenský, 1980)

Každý hráč by je měl mít naučené a zvládnuté ještě před nácvičkou obranného systému. Je pochopitelné, že v průběhu tréninku tyto činnosti dále

zdokonalujeme a přizpůsobujeme vybranému obrannému systému. (Dobry a Velensky, 1980)

Dokonalé zvládnutí a osvojení obranných činností a jejich správné použití v utkání je podmíněno celou řadou činitelů. Je to např. rozvoj pohybových schopností, rozvoj morálních a volních vlastností, schopnost soustředit se, schopnost zhodnotit situaci a zejména konkrétního soupeře, schopnost předvídat vývoj situace, znalost způsobu komunikace mezi obránci a dokonalá znalost pravidel hry, zejména těch, které se týkají osobních chyb. (Dobry a Velensky, 1980)

2. 2. 2. Herní kombinace

Herní kombinace (HK) představují cílesměrné jednání dvou až pětice hráčů při řešení herních úkolů. Podmínky vzniku a realizace herní kombinace jsou tyto:

- 1) identifikace herního úkolu skupiny zúčastněných hráčů,
- 2) komunikace mezi zúčastněnými hráči,
- 3) sladění herních záměrů a rozhodování zúčastněných hráčů,
- 4) časoprostorové sladění herních činností zúčastněných hráčů.

Podle Kričevského (in Dobry a Velensky, 1980) první zvláštností řešení herních úkolů skupinou hráčů je nutná současná intelektuální činnost celé skupiny, jež bývá označována jako skupinové myšlení. Úkolem každého jedince ve skupinovém myšlení je orientovat se v daném prostoru a prozkoumat a zjistit charakter činnosti spoluhráčů i soupeřů. V této orientační pátrací činnosti se rovněž jedná o zjištění shody mezi záměrem hráče a současně probíhajícími činnostmi zúčastněných hráčů (Dobry a Velensky, 1980). „V herních kombinacích dochází k vazbě individuálních herních činností různého počtu zúčastněných hráčů. Vazba je buď současná, nebo následná a je třeba právě v ní hledat kritická místa, na nichž závisí úspěšnost herních kombinací.“ (Dobry a Velensky, 1980, 98)

Při popisu a určování herní situace, tj. faktorů ovlivňujících provedení herní kombinace, bereme v úvahu počet hráčů, kteří se na kombinaci aktivně podílejí nebo mají možnost do kombinace zasáhnout, prostor, v němž se kombinace provádí, zaměření herní kombinace vyjadřující současně herní úkol skupiny (např. udržet míč déle pod kontrolou, získat míč, vystřelit, zablokovat nebo uzavřít prostor pro únik, vytvořit prostor pro únik atd.). Při označování druhu kombinace

bereme v úvahu kromě výše uvedených situačních faktorů ještě rozhodující činnost, na níž je kombinace založena.

Kombinace, kterých se účastní pouze minimálně nutný počet hráčů, tj. dva, výjimečně tři, označujeme jako základní. Osvojení základních kombinací a jejich pravidelné zařazování do tréninku klademe na stejnou úroveň jako zařazování a osvojování herních činností jednotlivce. (Dobry a Velenský, 1980)

Dobry (1986) chápe HK jako spolupráci, která má do určité míry předepsaný začátek a částečně i průběh. Ale navzdory tomu je každý hráč povinný zaútočit na koš v okamžiku, kdy se soupeř dopustí chyby (i když poruší sled kombinace). Každá herní kombinace má různé varianty realizace jak v začátku, tak v průběhu. Tyto varianty jsou mezi sebou logicky spojené. Zápasová praxe vyžaduje osvojení si aspoň dvou různých variant řešení. Kombinace je možné různě rozvíjet a přitom učit hráče vidět, rozhodovat se a jednat.

Pokud úspěšné vykonání herní kombinace má za následek vylepšení herní pozice pro zakončení v útočné fázi hry, pak hovoříme o útočné herní kombinaci. Zároveň podstatným kritériem útočné herní kombinace je uplatnění dvou herních činností jednotlivce, převážně určujících a podmiňujících jakýkoliv typ spolupráce – uvolňování se hráče, přihrávání a chycení míče.

Obranné herní kombinace charakterizuje spolupráce dvou anebo více obránců (max. čtyř), kteří řeší herní situaci v obranné fázi hry – obrana útočné herní kombinace, a jejím cílem je snaha zabránit útočníkům ve spolupráci a nedovolit dát koš.

Díky vývoji basketbalu je velmi obtížné přesně vymezit a rozdělit herní kombinace. Každý autor poukazuje ve svých publikacích na jiné členění a systematiku tohoto problému.

Přehled herních kombinací (Dobry a Velenský, 1980)

Útočné: kombinace založené na akci „hod“ a běh“,
kombinace založené na clonění,
kombinace založené na početní převaze útočníků,
kombinace založené na využití některých herních činností,
jednotlivce (úniku driblinkem, úniku bez míče, přihrávky).

Obranné: kombinace založené na proklouzávání,
kombinace založené na přebírání,
kombinace při zesíleném krytí,
kombinace při početní přesile soupeřů.

2. 2. 3. Herní systémy

Herní systém (HS) je organizovaný vztah a činnosti hráčů jednoho družstva při předpokládané opozici soupeře. Systém hry je zaměřen na dosažení konečného cíle mužstva v utkání nebo na splnění dílčího úkolu v útoku nebo v obraně v úsecích hry. (Dobry a Velenský, 1980)

Herní systém je charakterizován základním rozestavením hráčů, z něhož vyplývají speciální funkce jednotlivců, konkretizují se vztahy mezi nimi, určují se možnosti skupinových činností a vyplývají požadavky na herní činnosti jednotlivce. Systém hry klade důraz na plánované využití činností jednotlivce a skupin. K tvorbě systému, což je dlouhodobá záležitost, přistupujeme vždy na základě znalostí úrovně herní způsobilosti všech hráčů družstva (Dobry a Velenský, 1980). HS musí být dostatečně flexibilní, aby bylo možné při jeho realizaci v utkání brát v úvahu jak situaci soupeře (jeho slabá místa, přednosti, systém hry a taktický plán), tak i vnější podmínky utkání (prostředí, publikum, důležitost utkání, rozhodčí, ...). Systém vyžaduje výčet nejdůležitějších a nejčastějších herních situací, k nimž může v utkání dojít. Pro každou důležitou situaci musí systém podávat obecnější směrnice vytyčující úlohy a postupy jednotlivců a skupin zaměřené na usměrnění činnosti vlastního družstva a na ovlivnění činnosti soupeřova družstva. Herní systémy dělíme na útočné a obranné.

Útočné systémy

Útočné systémy dále můžeme dělit na systémy postupného útoku (jak do osobní obrany, tak i do zónové) a na systémy rychlého protiútoky.

Každý útočný systém může být organizovaný a kontrolovaný nebo založený na vlastní a samostatné hře hráčů družstva, často označované jako improvizace.

Účinný útočný herní systém družstva by měl splňovat tato kritéria:

- 1) umožňovat individuální hru a tvořivé individuální řešení herních situací,
- 2) vytvářet dobré střelecké pozice,
- 3) umožňovat vyváženou střelbu z krátké a dlouhé vzdálenosti,
- 4) zajišťovat doskakování a návrat do obrany po ztrátě míče.

Obranné systémy

Obranný systém je organizovaná hra družstva v části utkání, kdy míč pod kontrolou má soupeř. Jejím cílem je zmocnit se míče, aniž by soupeřící družstvo vstřelilo koš.

V obranných systémech se používají všechny obranné činnosti jednotlivce i kombinace. Jejich provedení je však přizpůsobeno celkové koncepci hry družstva v obraně, tj. nejen systémům, ale i strategii vedení hry v určitých utkáních či soutěžích.

Obranných systémů je nepřehledné množství. S vývojem hry se obohacují o nové varianty a jejich klasifikace je tedy velmi složitá.

Obranné systémy můžeme rozdělit následovně:

- 1) osobní obranné systémy – společným znakem je to, že každý obránce má zodpovědnost za určitého soupeře,
- 2) zónové obranné systémy – základní povinností každého hráče je krýt určité území,
- 3) kombinované obranné systémy – společným znakem je současné používání dvou obranných systémů jedním družstvem.

2.3. Charakteristika zatížení

Za 10 minut hry basketbalista uběhne přibližně 1000 metrů, provede přes 20 výskoků, stejně tolikrát provede rychlý únik a použije driblinku a asi 5x vystřelí. Přes polovinu odehrané doby stoupá tepová frekvence nad 165 tepů za minutu. Celkový čas utkání je značně nepravidelně rozložen na 80 – 90 různě dlouhých úseků. Průměrná doba jednoho úseku je 27 – 28 sekund. Nejčastěji se vyskytují

úseky činnosti 10 – 20 sekund dlouhé. Tyto úseky intenzivního zatížení jsou nepravidelně přerušovány různě dlouhými úseky nízké intenzity či relativního klidu, jejichž průměrná doba trvání je 20 sekund, přičemž přerušení delší než 30 sekund se vyskytují zřídka. (Bulín a Zobač, 1985)

Základem kondiční připravenosti basketbalisty je tedy speciální herní vytrvalost v činnosti střední až vysoké intenzity s nepravidelnými úseky zatížení především rychlostně silového charakteru a nepravidelnými intervaly méně intenzivní činnosti či relativního klidu. V basketbalovém utkání se tedy objevují všechny druhy zatížení, které na sebe navazují a navzájem se ovlivňují.

Z hlediska způsobu energetického zabezpečení výkonu můžeme mluvit o smíšeném aerobně anaerobním charakteru zatížení. Jedná se o zatížení přibližně na hranici anaerobním prahu, kdy dochází k dynamické rovnováze aerobních a anaerobních procesů a tím související tvorbě a odbourávání laktátu. Tento smíšený charakter energetického zabezpečení indikuje pro trenéry basketbalu otázku o zaměřenosti rozvoje a kultivace jednotlivých zón metabolického krytí výkonu jako součásti procesu sportovního tréninku. Podle intenzity a charakteru činnosti se podíl aerobních a anaerobních procesů při intenzivních úsecích hry pohybuje v poměru 10% - 23% ku 90% - 77% ve prospěch anaerobního procesu při tepové frekvenci 180 – 210 tepů za minutu. Proto mluvíme o maximální zátěži. Při intervalech charakterizovaných tepovou frekvencí mezi 160 - 180 tepy za minutu se mění na 80% ku 20% ve prospěch aerobního způsobu úhrady energie. Tuto zátěž označujeme jako submaximální. Část hrací doby probíhá při nízké intenzitě činnosti. Zde se poměr aerobních a anaerobních procesů zvyšuje na 90% ku 10%, tepová frekvence klesá pod 160 tepů za minutu a podle délky odpočinku se navrácí ke klidovým hodnotám. (Bulín a Zobač, 1985)

Z těchto šetření je patrné, že z hlediska funkční připravenosti basketbalisty je rozhodující složka ATP-CP, tzv. anaerobně laktátový způsob úhrady energetických nároků, v jejímž rámci probíhá většina finálních činností basketbalisty (uvolnění bez míče i s míčem, doskakování, řešení situace jeden na jednoho i většina obranných činností). Anaerobně laktátový způsob energie (LA) je druhou složkou ovlivňující možnost podávání maximálního sportovního výkonu v basketbale. Sportovním tréninkem je třeba vytvořit odpovídající změny v kapacitě i účinnosti tohoto systému, nicméně konečným cílem rozvoje LA systému není dosahování vysoké koncentrace laktátu v krvi, ale především adaptace hráče pro podávání maximálního výkonu v tomto nepříznivém vnitřním

stavu organismu tak, aby vnitřní homeostáza, procesy vnímání a rozhodování a využití specifických koordinačně složitých pohybových stereotypů byly narušeny co nejméně.

Názory na rozvoj aerobního systému označovaného O₂ se v literatuře liší. Je však prokázáno, že vyšší stupeň rozvoje aerobních procesů u basketbalisty ovlivňuje při dané intenzitě činnosti pozdější zapojování LA systému, dosahování nižších koncentrací laktátu v krvi a s tím spojené menší narušení vnitřní homeostázy organismu. Stupeň rozvoje aerobních procesů také do značné míry ovlivňuje průběžnou regeneraci a resyntézu ATP-CP jako zdroje energie činnosti střídané intenzity.

Podle Bulína a Zobače výkonnost v basketbale ovlivňují zejména možnosti anaerobního zabezpečení herních činností, vnitrosvalové rezervy vázané na myoglobin, jejichž využití umožňuje ekonomicky provádět dlouhodobou svalovou práci střídavou intenzitou, celkově aerobní možnosti lokální svalovou vytrvalost dolních končetin a úroveň rychlostně silových schopností. (Bulín a Zobač, 1985)

V praxi je zřejmé, že takto odděleně se výše popsané systémy energetického zabezpečení výkonu rozvíjet nedají. Je třeba si uvědomit, že na základě pohybové činnosti se podílejí všechny tři systémy a podle převahy toho kterého systému hovoříme o rozvoji ATP-CP, LA či O₂ systému.

2. 4. Sportovní výkon v basketbale

V basketbale zásadně rozlišujeme výkon družstva a výkon jednotlivce v utkání jako dvě odlišné kvality. (Dobrá a Velenský, 1987) Dobrá a Velenský (1987) dále hovoří o tom, že sportovní výkon basketbalisty chápeme jako vývojový stupeň způsobilosti participovat (podílet se) na hře družstva. Je podmíněn komplexní dispoziční strukturou, která se navenek projevuje jako souhrn osvojených herních činností integrovaných do hry celého družstva.

2. 4. 1. Sportovní výkon družstva

Sportovní výkon družstva je výkon sociální skupiny zvláštního druhu, založený na individuálních výkonech hráčů podléhajících vzájemnému regulačnímu působení, jež se projevuje tím, že hráči ovlivňují své jednání i chování skupiny jako celku. Jediným vyjádřením výkonu družstva je výsledek dosažený v utkání proti konkrétnímu soupeři. Na výkon družstva působí jeho vnitřní struktura, tj. určitý systém pozic a rolí hráčů družstva. (Dobrá a Velenský, 1987)

Struktura družstva podmiňuje jeho sociální klima, které lze hodnotit různými parametry. Na úspěšnost družstva mají rozhodující vliv soudržnost, tj. míra semknutosti hráčů v jeden celek, participace, tj. míra účasti jednotlivých hráčů na činnosti družstva, a autorita, tj. míra významu družstva pro jeho členy – hráče.

Další charakteristické znaky efektivní skupiny dle Vaňka a Slepíčky (1976):

- a) přiměřená motivace na skupinový cíl za předpokladu, že cíl družstva je akceptován a chápán všemi členy družstva,
- b) komunikace mezi hráči v družstvu, která by měla vést k tomu, aby skupina naslouchala všem členům a akceptovala jejich názor,
- c) vhodná skladba meziosobních vazeb, které mají jednak přímý vliv na sportovní činnost a především na spolupráci,
- d) systém hodnot a norem regulujících chování jednotlivých hráčů alespoň v záležitostech pro skupinu důležitých. Každý hráč je tomuto vystaven. Jakékoli působení na hráče jako člena skupiny se lomí prostřednictvím vztahů v družstvu.

Vytvářet družstvo a jeho výkon předpokládá tedy znalost sociálně psychologických poznatků o jevech týkajících se družstva jako sociální skupiny a jejich praktickou aplikaci při tvorbě podmínek úspěšnosti družstva. Výkon družstva vyjádřený výsledkem dosaženým v utkání lze analyzovat na základě údajů zaznamenaných v průběhu utkání a popsat je číselnými charakteristikami. K těmto charakteristikám patří např. počet všech útočných fází a jejich úspěšnost, počet všech obranných fází a jejich úspěšnost, počet pokusů o střelbu a jejich úspěšnost, počet trestných hodů a jejich úspěšnost, počet doskočených míčů, ztráty míče před střelbou, míče získané v poli, počet osobních chyb, počet přihrávek v jedné útočné fázi. Tyto údaje získané ve větším počtu slouží jako kritérium pro hodnocení výkonu družstva. Jsou v podstatě speciální herní faktory, které mohou nabývat

v různých utkáních různých hodnot a vždy se podílet svou vyšší nebo nižší úrovní na vítězství nebo porážce družstva. (Dobry a Velensky, 1987)

2.5. Taktika

Taktické jednání hráčů má na konečný týmový herní výkon velký vliv. Hráči musí bezprostředně reagovat na situační proměnlivé podmínky. Taktické jednání můžeme v podstatě rozdělit na tři fáze (Choutka a Dovalil 1991):

Vnímání a analýza situace

Je základní fáze, na jejímž bezchybném průběhu závisí úspěch celého jednání. Je tvořena psychickými procesy, které lze rozdělit do dvou složek: smyslové (senzorické) a logické.

Obě složky vnímání spolu souvisejí, překrývají se, takže působí společně.

Smyslová složka je podmíněna úrovní fyziologických procesů odehrávajících se zrakovém orgánu.

K nim patří:

- rozsah zorného pole,
- obsah zrakového vnímání,
- opticko-motorické odhady.

Vnímáním se rozlišují kvalitativní parametry pohybu, jimiž jsou zejména: rychlost, směr, zrychlení, dráha, doba trvání a jiné, týkající se jak hráčů, tak i míče. Vnímání musí být dostatečně kvalitní, tzn. že odhady těchto změn by měly být natolik přesné, aby mohly být věrohodným podkladem pro analýzu situace. Tyto opticko-motorické odhady mají vztah i k předvídání (anticipaci) dalšího vývoje situace. Anticipace jako specifická schopnost má pro kvalitu vnímání značný význam, neboť operuje jak s pohybem hráčů, tak s míčem, aby vyústila v program jednání hráčů a v předvídání dalšího vývoje herní situace.

Logická složka vnímání představuje procesy myšlení, které jsou součástí smyslového vnímání. Výsledky smyslového vnímání jsou logickou složkou vnímání

uváděny do vzájemného vztahu, jsou základními informacemi pro vytváření celkové představy o soutěžní situaci. Pohyby objektů ve vymezených prostorech hodnotí hráč ze své pozice, ze svého postavení. Tvoří si celkovou formální (časoprostorovou) a obsahovou syntézu charakterizující danou situaci a současně i anticipuje její další vývoj. Výsledkem je porozumění dané situaci. Výsledkem logické syntézy smyslového vnímání je spojení informací z vnějších zdrojů (charakteristiky soutěžní situace) s vnitřními informacemi (o stavu hráče). Předpokladem této syntézy je znalost vlastních kondičních a technických možností, celkový rozsah vědomostí a zkušeností i úroveň rozvoje intelektuálních schopností.

Všechny informace z vnějších i vnitřních zdrojů přispívají k postupnému vytváření představy o časoprostorových charakteristikách i obsahu dané soutěžní situace. Aby tento složitý proces vnímání a analýzy herní situace mohl proběhnout vždy bezchybně, je nezbytné, aby v tréninkovém procesu byly cílevědomě rozvíjeny všechny schopnosti, které se na něm podílejí. Ukazuje se, že tyto schopnosti se rozvíjejí úspěšněji, jsou-li podepřeny co nejširším zázemím osobnosti hráče, zejména některými rysy. Velkou roli hraje intelekt a zvláště paměť hráče, jeho umění uchovávat a pohotově využívat získaných vědomostí a zkušeností. Rozvoj schopnosti vnímat a analyzovat herní situace je podmíněn i uměním hráče koncentrovat pozornost a diferencovat ji podle aktuální důležitosti na znaky podstatné a nepodstatné.

Myšlenkové řešení taktického úkolu, Výběr optimálního řešení herní situace

Všestranné poznání herní situace umožňuje hráči formulovat taktický výkon. Úplná a přesná formulace úkolu závisí na rozsahu vědomostí a zkušeností a na intelektuálních schopnostech hráče. Čím vyspělejší a zkušenější je hráč, tím je schopnější dokonaleji formulovat příslušný taktický úkol. Dalším krokem je stanovení cíle vlastního řešení dané situace. Staví jednak na anticipaci dalšího vývoje herní situace, jednak na reálném posouzení vlastních možností, zejména celkové úrovně kondiční a technické připravenosti, taktických vědomostí a zkušeností, intelektuálních schopností a aktuálního psychického stavu sportovce, dostatečné sebedůvěry, motivace, koncentrovanosti apod.

Stanovení cílů umožní hráči soustředit se na různé varianty řešení herní situace, varianty, které byly již v minulosti prověřeny a s nimiž má hráč již určité zkušenosti. Hráč se soustřeďuje zejména na ty, které byly úspěšné a které je také

schopen co nejlépe technicky zvládnout. V průběhu této konfrontace si uvědomuje silné i slabé stránky jednotlivých variant a podle okolností se soustřeďuje na ty, které nejlépe odpovídají aktuálním podmínkám. Zdravé sebevědomí a sebedůvěra patří v těchto chvílích k rozhodujícím činitelům ovlivňujícím celý proces rozhodování.

Časový faktor, zpravidla včasnost podmiňuje úspěch či neúspěch vybraného řešení. Promeškáním vhodného okamžiku se jednání stane bezpředmětné, ztrácí svou aktuálnost, protože mezitím nastala změna v celkové situaci. Proto řešení vyžaduje nejen přesnost, ale i včasnost a rychlost rozhodovacích procesů.

Pro vysokou efektivitu myšlenkových procesů při řešení taktických úkolů má mimořádný význam zásobník osvojených taktických prostředků: vědomostí, zkušeností, ale i dokonalé zvládnutí několika variant řešení nejčastěji se vyskytujících herních situací. Osvojené varianty řešení je účelné v tréninku neustále zdokonalovat a jejich zásobu rozšiřovat o další, nové, originální. Tím se rozvíjí i tvůrčí myšlení a jednání.

Významnou roli hrají v myšlenkovém řešení taktických úkolů i zautomatizované prvky basketbalových činností, které neobyčejně zefektivňují proces výběru řešení a rozhodování. To je typické zvláště pro starší a zkušené hráče. U těchto hráčů se setkáváme nejčastěji s nejvyšší formou taktického myšlení s tvořivostí. Tvořivostí se obvykle rozumí nacházení a využívání nových, originálních a překvapivých a tím účinných řešení herních situací. Základem tvůrčího myšlení je především co nejbohatší materiál – vědomosti, zkušenosti, zvládnuté varianty řešení, zautomatizované prvky. Bohatě rozvinuté tvůrčí schopnosti se projevují pružností, pohotovostí a rychlostí procesu myšlení, vytvářením nových, originálních řešení situací. Tvůrčí schopnosti souvisejí s nadáním, které je třeba dlouhodobě a cílevědomě rozvíjet. Tvůrčí schopnosti jsou nejučinnější zbraní taktického jednání hráče.

Výsledkem fáze myšlenkového řešení taktických úkolů je představa o optimálním řešení herní situace. Její úplnost a přesnost je výrazem celkové taktické vyspělosti hráče.

Pohybové řešení herní situace

Představa o optimálním řešení herní situace se realizuje pohybovou činností. Je to výsledný projev komplexního jednání hráče, jehož dílčími komponentami jsou intelektové a pohybové schopnosti a dovednosti projevující se ve formě často značně složitých sportovních dovedností. Kromě dovedností se v pohybovém řešení situace projevují i psychické schopnosti, zejména tvořivé taktické myšlení řešící dílčí taktické úkoly širší strategie taktického boje.

Pohybové řešení herní situace je výsledkem produktivní a tvůrčí činnosti hráčů, v níž se odrážejí globální schopnosti hráčů a celá jejich osobnost. Vybraná řešení realizuje hráč účinně jen tehdy, je-li dokonale technicky vybaven. Technika musí být zvládnuta tak, aby umožňovala uskutečnit všechny taktické varianty řešení, přičemž např. zautomatizované dovednosti uvolňují myšlení hráče pro řešení taktických úkolů. V herních výkonech probíhajících v proměnlivých podmínkách rozhoduje o úspěchu taktiky šíře a variabilita osvojených herních činností a schopnost hráče využít své technické výzbroje k tvůrčímu řešení i nejsložitějších taktických úkolů. Z těchto důvodů je nutné techniku herních činností nacvičovat a zdokonalovat vždy s ohledem na možnosti jejího taktického využití.

Pohybové řešení herních situací je závislé i na celkové psychické připravenosti hráče. Hráč je schopen úspěšně takticky jednat tehdy, zná-li sám sebe, důvěřuje-li si, má-li odvalu, zdravou agresivitu a schopnost vyvinout odpovídající míru volného úsilí v pravý okamžik. Aby všechny tyto schopnosti účinně využil, musí se nacházet v optimální pohodě, která mu umožní soustředit se plně na činnost a uvolnit síly k produktivnímu a tvůrčímu taktickému jednání.

Jednota všech fází taktického jednání

Všechny fáze taktického jednání na sebe navzájem navazují, prolínají se a tvoří jednotu. Jednotlivé fáze je třeba analyzovat, poznat jejich obsah, následně se zaměřit na jejich bezchybné osvojení.

Z popisu jednotlivých fází dosti výrazně vyplývají požadavky na psychické schopnosti sportovce. Mezi nimi zaujímá významné místo paměť. Ta umožňuje uchovávat a uspořádat osvojené vědomosti a proměňovat je ve zkušenosti. Rozsah a kvalita paměti mají podstatný význam i pro účinnost taktického jednání. Schopnost tvořit je do značné míry závislá právě na nich.

Všechny fáze taktického jednání čerpají z paměti, výsledek příslušného jednání paměť zaregistruje a uchová. V tomto uzavřeném procesu dochází také k registraci a odhalování chyb. (Choutka a Dovalil 1991)

4. METODICKÁ ČÁST

Pro výzkum bude použito metody přímého pozorování – analýza videozáznamu. Postup, který jsem si vybrala pro svou práci, vznikl na konci devadesátých let minulého století na oddělení basketbalu KSH-UK-FTVS. Pracovně je nazýván Kvantitativní analýza videozáznamu týmového herního výkonu (dále jen KAVTÝM).

Jak jsem již uvedla, vznikla KAVTÝM – jako do jisté míry standardizovaný postup evidence údajů o týmovém herním výkonu a jejich zpracování – pro studijní účely. Konkrétním námětem pro její vznik byla snaha o objektivnější pohled na herní výkon družstev americké profesionální soutěže NBA. Tato soutěž byla do určité doby „uzavřená světu“ a ani podmínky v tehdejší ČSSR nedávaly příliš velkou naději na získání podrobnějších a ucelenějších informací. Vše se obrátilo až s uznáním profesionálního sportu Mezinárodním olympijským výborem a se změnami společensko ekonomických zřízení v zemích bývalého socialistického bloku.

KAVTÝM umožňuje bezprostřední konfrontaci efektivity týmového herního výkonu obou soupeřících družstev (v utkání). Na základě pozorovaných jevů, jejich záznamu a jejich zpracování lze získat představu o obecných příčinách vítězství jednoho družstva a o porážce soupeřícího družstva. Za předpokladu, že je doporučovaný postup standardně realizován ve více utkáních, poskytuje dále KAVTÝM příležitost jednak k tvorbě ucelenějších charakteristik týmového herního výkonu určitých věkových kategorií nebo různých soutěží, jednak ke zjišťování rozdílů mezi těmito charakteristikami. V záměrech přesnějších konstatování a

definitivních závěrů se doporučuje charakteristiky získané prostřednictvím KAVTÝM propojovat s výsledky deskriptivně interpretačních technik.

Obecné předpoklady záznamu herně výkonových projevů vycházejí z epizody herního děje označované v oficiálních pravidlech sportovní hry pojmem „míč pod kontrolou“. Má-li družstvo míč pod kontrolou, může útočit a ohrozit koš soupeře. Naopak nemá-li míč pod kontrolou, snaží se ho získat obrannými činnostmi.

Vlastní realizace záznamu se pak opírá o zapisování (do předem připraveného archu) činnostních jevů - údajů, jimiž družstvo zakončuje jednotlivé epizody útoku nebo se zbavuje možnosti v těchto epizodách pokračovat. Tak lze také určit všechny sledované, resp. vytipované údaje o herním výkonu.

Jsou jimi:

- střelba na koš soupeře, a to střelba z krátké vzdálenosti (K), střelba ze střední vzdálenosti (S), střelba z dlouhé vzdálenosti (D) – v současnosti pouze tříbodové pokusy, střelba z krátké vzdálenosti bezprostředně po doskočení míče po vlastní neúspěšné střelbě (DO), trestné hody (TH)
- útočné doskakování bez následně bezprostřední střelby na koš (do),
- ztráty míče, a to ztráty způsobené špatnou přihrávkou (P) porušením pravidel bez přihrávek končících v zázemí (přestupky a útočné osobní chyby - PP), blokováním střelby soupeřem (BL),... a jiné ztráty míče (J),
- obranné doskakování, tj. získání míče doskočením po neúspěšné střelbě soupeře (I),
- výskyt postupných útoků (PÚ),
- výskyt rychlých protiútoků (RP).

Všechny tyto údaje se v průběhu pozorování zapisují dohodnutými symboly do řádků, které jsou v tabulkách (pro každého soupeře zvlášť) připraveny pro postupný útok (PÚ) a pro rychlý protiútok (RP). Zvlášť je zapisováno obranné doskakování (I). Kumulace jevů v jednom útoku se vyjadřuje příslušnými symboly a znaménkem plus (+). Úspěšná střelba se uvádí příslušným symbolem v kolečku nebo – u TH – přeškrtnutou jedničkou.

Je zjištěno, že po určité době zácvičku zvládne záznam provádět jeden pozorovatel aniž by musel projekci videozáznamu či CD příliš zastavovat či vracet. Prakticky nejvhodnější je záznam typu „tužka - papír“.

Zpracování získaných údajů se provádí aritmetickými součty (odečty) zaznamenaných údajů a následně procentuálním vyjádřením. Výsledkem se stává charakteristika týmového herního výkonu v jeho různých ukazatelích. Získané a zpracované údaje umožňují:

1. stanovit celkový počet míčů pod kontrolou (PMK), tj. četnost všech možností družstva realizovat útok (= aritmetický součet údajů o finálních jevech jednotlivých epizod, s výjimkou TH nařizovaných za osobní chybu na střelícího hráče),
2. stanovit celkovou úspěšnost (efektivitu) útočných akcí v % (= podíl úspěšně zakončených útoků střelbou v jednotkách a celkového počtu míčů pod kontrolou x 100 – CEÚ),
3. určit výskyt střelby z krátké, střední a dlouhé vzdálenosti a její úspěšnost v %,
4. určit počet TH a jejich úspěšnost v %; zjistit, v kterých případech střelby se nejčastěji nařizují TH,
5. určit, kolikrát získává útočící družstvo míč pod kontrolu jeho doskočením po vlastní neúspěšné střelbě a stanovit úspěšnost střelby provedené ihned po doskočení,
6. zjistit, kolikrát získává útočící družstvo míč po kontrolu útočným doskakováním vůbec,
7. stanovit tzv. absolutní úspěšnost střelby v % (= podíl všech úspěšných střeleckých pokusů počítaných jako 1 bod a počtu všech realizovaných střeleckých pokusů včetně TH x 100 – AÚS),
8. stanovit tzv. relativní úspěšnost střelby (RÚS), tj. v podstatě stejný výpočet jako v předchozím případě, ale pouze pro střelbu z pole (bez TH),
9. zjistit výskyt ztraceným míčů (ZM), tj. případů, které v epizodách útoku zbavují družstvo možnosti úspěšně zakončit útok střelbou,
10. získat relativní přehled o počtu ztracených míčů celkově i v jednotlivých případech ztrát s ohledem na PMK vyjádřeném v % (= podíl ztracených míčů celkově nebo v jednotlivých případech ztrát a PMK x 100 – ZMPMK),
11. určit relativně poměrné zastoupení jednotlivých ztrát míčů v % (= podíl ztrát míčů v jednotlivých případech a celkového počtu ztrát x 100),
12. relativně kvantitativní konfrontaci úspěšně a neúspěšně zakončených útoků s ohledem na úspěšnou i na neúspěšnou střelbu a ztráty míčů,
13. získat přehled o zastoupení RP a jejich úspěšnosti,
14. získat přehled o zastoupení PÚ a jejich úspěšnosti,
15. získat přehled o obraném doskakování a o počtu takto získaných míčů pod kontrolu,

16. vypočítat tzv. relativní úspěšnost obrany družstva v % (= součet počtu doskočeným míčů v obraně a počtu ztrát míčů soupeře v podílu s PMK soupeře x 100 - RÚO),
17. stanovit konečnou efektivitu týmového herního výkonu v %, a to součtem absolutních četností CEÚ a RÚS v poměru (děleno) k celkovému součtu PMK obou družstev x 100 - KED.

Je zřejmé, že mnohé z uvedených ukazatelů mají teoretický význam a vyplývají spíše z možností aritmetických operací s údaji. Pro charakteristiku týmového herního výkonu považujeme za nejdůležitější ukazatele v bodech 1. (PMK), 2. (CEÚ), 7. a 8. (AÚS a RÚS); 10. (ZMPMK), 13. a 14. (RP a PÚ), 16. a 17. (RÚO a KED).

5. CÍLE A ÚKOLY PRÁCE

Cílem práce je analyzovat, charakterizovat a srovnat týmový herní výkon v utkáních ženského národního týmu České republiky na Mistrovství Evropy v Lotyšsku ve dnech 7.6.2009 – 20.6.2009. Dále se pokusím najít pravděpodobné příčiny a důvody výsledků v těchto utkáních.

Postup práce:

- 1) Pořízení videozáznamu z vybraných utkání.
- 2) Pomocí vlastního pozorování videozáznamu vytvoření písemného záznamu dle kvantitativní analýzy týmového herního výkonu (KAVTÝM).
- 3) Zpracování získaných údajů aritmetickými součty (odečety) a získání procentuální vyjádření.
- 4) Hodnocení charakteristiky týmového herního výkonu.
- 5) Vyzdvižení pravděpodobné příčiny výsledků.

6. VÝSLEDKOVÁ ČÁST

Tabulka č.1 Česká republika - Španělsko

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	Česká republika - Španělsko
	Mistrovství Evropy
Soutěž :	(ženy)
Část soutěže :	základní skupina
Datum :	7.6.2009
	Lotyšsko,
Místo :	Liepaja
Výsledek:	59:66

Domáci : Česká republika					Hosté : Španělsko				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	31	47	78	39	PMK	32	56	88	36
SK	10	11	21	47	SK	17	19	36	47
SS	8	15	23	35	SS	2	14	16	13
SD	4	12	16	25	SD	4	18	22	18
DO	1	1	2	50	DO	1	5	6	17
RÚS	23	39	62	37	RÚS	24	56	80	30
TH	9	7	16	56	TH	14	9	23	61
AÚS	32	46	78	41	AÚS	38	65	103	37
DO + do			7		DO + do			15	
ZMPP		2	17	12	ZMPP		0	9	0
ZMPŘ		14	17	82	ZMPŘ		4	9	44
ZMBL		0	17	0	ZMBL		2	9	22
ZMJ		1	17	6	ZMJ		3	9	33
Celkem		17			Celkem		9		
ZMPMK		17	78	22	ZMPMK		9	88	10
PÚ	29	43	72	40	PÚ	21	49	70	30
RP	2	4	6	33	RP	11	7	18	61
OD			31		OD			28	
CEÚ	31	47	78	39	CEÚ	32	56	88	36
RÚO	40		88	45	RÚO	45		78	58
KDE	76		166	46	KDE	66		166	40

Hodnocení zápasu 7.6.2009

V tomto zápase se nepodařilo českému národnímu týmu zvítězit i přesto, že tým nepodal špatný výkon a měl vyšší efektivitu týmového herního výkonu (46% x 40%). Bohužel španělský tým měl podstatně vyšší relativní úspěšnost obrany družstva (58% x 45%). Španělský tým byl aspirantem na medailové příčky od samého začátku a i přes tento fakt české hráčky sehrály kvalitní utkání vyrovnané až do posledního okamžiku. První utkání našeho týmu na Mistrovství Evropy splnilo mé očekávání. Tušila jsem, že neskončí žádným vysokým rozdílem už proto, že šlo o první utkání obou celků, a tudíž také o jakési oťukávání se navzájem a testování, jak jsou jednotlivé týmy připraveny a jaké jsou jejich možnosti. Na konci šampionátu se umístily hráčky španělského týmu na 3.místě s bilancí tří výher a žádné porážky v základní skupině a s celkovou bilancí osmi výher a jedné prohry v semifinále a získaly bronzové medaile. Český tým skončil na 10.místě s bilancí dvou proher a jedné výhry v základní skupině a s celkovou bilancí čtyř proher a dvou výher a skončil tak před branami čtvrtfinále. Musím předeslat, že důležitý faktor vítězství hráček španělského týmu vidím také v tom, že český tým přicestoval bez dvou opor Hany Horákové a Ivany Večeřové, které se omluvily ze zdravotních důvodů. Když se podíváme na souhrnné ukazatele KAVTÝMu, hlavní rozdíly mezi týmy byly hlavně v počtu pokusů střelby z krátké vzdálenosti včetně rychlých protiútoků, počtu střelených trestných hodů, v útočném doskakování a ve ztracených míčích .

Hráčky Španělska měly o 15 pokusů více z krátké vzdálenosti, převážně díky rychlým protiútokům. Z toho plyne, že získaly více šancí proměnit jednoduché a rychlé koše, jakými ty z rychlého protiútku bezesporu jsou. Naopak hráčky českého týmu se nestíhaly vracet zpět do obrany po chybě v útočné fázi a nezabránily španělskému týmu vyvinout tlak díky vysokému počtu a procentu úspěšného zakončení (18 pokusů, 61% oproti 6 pokusům, 33% českého týmu).

Jak jsem předeslala, druhým faktorem české porážky je počet střelených trestných hodů. Český tým střílel 16x z čáry trestného hodu a proměnil pouze 9, s procentem 56%, tudíž i zde přišel český tým o cenné body, které v závěru utkání postrádal. Musím však podotknout, že ani procento trestných hodů španělského

týmu nebylo vysoké (61%), ale oproti českým hráčkám měl tento tým vyšší počet střílených trestných hodů (23x16), a tudíž i vyšší bodový zisk.

Dalším faktorem porážky českého týmu byl útočný doskok. Zde byl podstatný rozdíl, kdy hráčky španělského týmu doskočily v útočné fázi o 8 míčů více než český tým, a tudíž měly o 8 možností více zakončit svůj neúspěšný první pokus útočné fáze.

Poslední velký rozdíl v zápase byl v počtu ztracených míčů. Bohužel každé číslo nad 15 je podle mého názoru nepřijatelné a také se stává důležitým faktorem prohraného utkání jak z hlediska psychiky týmu, tak také z hlediska možnosti rychlého protiútoku soupeřova týmu a rychlého zakončení. Český tým měl 17 ztracených míčů oproti 9 ztraceným míčům španělského celku.

Tabulka č.3 Slovensko- Česká republika

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	Slovensko – Česká republika
Soutěž :	Mistrovství Evropy (ženy)
Část soutěže :	Základní skupina
Datum :	8.6.2009
	Lotyšsko,
Místo :	Liepaja
Výsledek:	65:58

Konfrontace									
Domáci : Slovensko					Hosté : Česká republika				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	30	56	86	35	PMK	26	57	83	31
SK	10	8	18	55	SK	9	15	24	37
SS	13	13	26	50	SS	6	12	18	33
SD	4	12	16	25	SD	6	13	19	32
DO	1	1	2	50	DO	0	1	1	0
RÚS	28	34	62	45	RÚS	21	41	62	34
TH	5	1	6	83	TH	10	0	10	100
AÚS	33	35	68	49	AÚS	31	41	72	43
DO + do			14		DO + do			12	
ZMPP		5	25	20	ZMPP		1	22	5
ZMPŘ		14	25	56	ZMPŘ		15	22	68
ZMBL		3	25	12	ZMBL		5	22	23
ZMJ		3	25	12	ZMJ		1	22	5
Celkem		25			Celkem		22		
ZMPMK		25	86	29	ZMPMK		22	83	26
PÚ	21	49	70	30	PÚ	22	52	74	30
RP	9	7	16	56	RP	4	5	9	44
OD			24		OD			24	
CEÚ	30	56	86	35	CEÚ	26	57	83	31
RÚO	46		83	55	RÚO	46		86	54
KDE	69		169	41	KDE	65		169	39

Hodnocení zápasu 8.6.2009

V tomto utkání byly favoritkami hráčky českého týmu už z důvodu bilance výher a proher ve vzájemných utkáních. Bohužel však české hráčky toto nepotvrdily a utkání prohrály malým rozdílem 7 bodů. Největší rozdíly, a dle mého názoru klíčové pro konečné vítězství hráček Slovenska, vidím v následujících ukazatelích: úspěšnost střelby z krátké a střední vzdálenosti, tedy v relativní úspěšnosti střelby, ve ztracených míčích a v počtu rychlých protiútoků.

ÚSPĚŠNOST střelby z krátké a střední vzdálenosti: Hráčky obou týmů měly poměrně vyrovnaný počet pokusů střelby za dva body (44x42). Ovšem rozdíl můžeme vidět v procentu úspěšnosti těchto střel (52% x 36%) ve prospěch slovenského týmu.

ZTRACENÉ MÍČE – i přesto, že tým Slovenska měl o 3 ztracené míče více (25), si myslím, že pokud by se český tým nedopustil 22 ztrát, mohl v klidu kontrolovat skóre a dovést utkání do vítězného konce.

RYCHLÉ PROTIÚTOKY – hráčky slovenského týmu v utkání zaběhly o 7 rychlých protiútoků více než hráčky českého týmu. To mohlo ovlivnit psychiku družstva na české straně, a tudíž postavit tým Slovenska do výhodnější psychické pohody.

Díky těmto ukazatelům se hráčky Česka připravily o lepší výsledek. Rozhodující faktor v zápase, dle mého názoru, spočíval i ve špatné obraně lídra Slovenek Zuzany Žirkové, která dotáhla tým Slovenska do vítězného konce.

Tabulka č.5 Ukrajina - Česká republika

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	Ukrajina – Česká republika
Soutěž :	Mistrovství Evropy (ženy)
Část soutěže :	Základní skupina
Datum :	9.6.2009
	Lotyšsko,
Místo :	Liepaja
Výsledek:	77:79

Konfrontace									
Domáci : Ukrajina					Hosté : Česká republika				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	34	52	86	40	PMK	35	43	78	45
SK	15	11	26	58	SK	7	11	18	39
SS	6	10	16	38	SS	8	14	22	36
SD	8	15	23	35	SD	10	13	23	43
DO	1	1	2	50	DO	1	2	3	33
RÚS	30	37	67	45	RÚS	26	40	66	39
TH	9	2	11	82	TH	17	4	21	88
AÚS	39	39	78	50	AÚS	43	44	87	49
DO + do			6		DO + do			6	
ZMPP		6	21	29	ZMPP		4	21	19
ZMPŘ		13	21	62	ZMPŘ		12	21	57
ZMBL		1	21	5	ZMBL		4	21	19
ZMJ		1	21	5	ZMJ		1	21	5
Celkem		21			Celkem		21		
ZMPMK		21	86	24	ZMPMK		21	78	27
PÚ	21	52	73	29	PÚ	28	41	69	41
RP	13	0	13	100	RP	7	2	9	78
OD			30		OD			23	
CEÚ	34	52	86	40	CEÚ	35	43	78	45
RÚO	51		78	65	RÚO	44		86	51
KDE	85		164	52	KDE	84		164	51

Hodnocení zápasu 9.6.2009

Třetí a poslední utkání ve skupině se vyznačovalo vysokým skóre. V prvních dvou utkáních český tým nenastřílel více jak 60 bodů na utkání. Vzhledem ke skutečnosti, že český tým ještě do této doby nevyhrál ani jedno utkání, jsem očekávala zlomený tým po psychické stránce, ale k mé spokojenosti se tak nestalo. Hráčky Česka přistoupily k utkání zodpovědně a s vědomím, že rozhodně ještě domů odcestovat nechtějí. I přesto, že tým Ukrajiny postoupil na šampionát z kvalifikace a rozhodně nebyl v tomto utkání favoritem, předvedl velmi srdnatý výkon, který naopak na české hráčky toužící po první výhře nestačil. Toto těsné utkání na první pohled rozhodla chyba do této doby nechybující velmi zkušené hráčky Olexandry Gorbunovové. Ale po zhlédnutí a vyhodnocení KAVTÝMu ukazatelů mohu říci, že toto nebyla jediná příčina našeho prvního vítězství. Téměř všechny ukazatele byly vyrovnané, o čemž svědčí také konečný výsledek utkání. Hlavní rozdíl mezi oběma týmy vidím v procentu úspěšně zakončených akcí z postupného útoku.

Český tým měl 69 možností zakončení ze hry z postupného útoku a proměnil jich 28, což je 41%. Naopak hráčky Ukrajiny měly 73 střel, ale proměnily jen 21, což je 29%. Toto je podle mého názoru příčina dvoubodového vítězství českých hráček proti týmu Ukrajiny. Ovšem ještě bych ráda vyzdvihla ukazatel Ukrajiny v počtu zaběhnutých a proměněných rychlých protiútoků. Ze 13 pokusů proměnily všech 13. Ani tento výborný ukazatel nepomohl hráčkám Ukrajiny k vítězství.

Ráda bych podotkla, že i přes papírové předpoklady, které náš tým splnil, jsme nepodaly optimální výkon, který by potvrdil suverenitu českého týmu v předcházejících letech. Nutno však vyzdvihnout, že i přes evidentní psychickou nepohodu týmu naše hráčky byly schopny zabojovat, nevzdat se a pokusit se vyhrát toto utkání, což se jim povedlo.

Tabulka č. 7 Česká republika - Lotyšsko

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	Česká republika - Lotyšsko
Soutěž :	Mistrovství Evropy (ženy)
Část soutěže :	Kvalifikační skupina
Datum :	11.6.2009
Místo :	Lotyšsko, Riga
Výsledek:	47:65

Konfrontace									
Domáci : Česká republika					Hosté : Lotyšsko				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	22	51	73	30	PMK	30	50	80	37
SK	8	12	20	40	SK	10	10	20	50
SS	4	19	23	17	SS	9	16	25	36
SD	6	8	14	43	SD	4	18	22	18
DO	0	2	2	0	DO	2	2	4	50
RÚS	18	41	59	30	RÚS	25	46	71	35
TH	5	5	10	50	TH	11	2	13	85
AÚS	23	46	69	33	AÚS	36	48	84	43
DO + do			7		DO + do			14	
ZMPP		0	16	0	ZMPP		1	12	8
ZMPŘ		13	16	81	ZMPŘ		7	12	58
ZMBL		1	16	6	ZMBL		4	12	33
ZMJ		2	16	12	ZMJ		0	12	0
Celkem		16			Celkem		12		
ZMPMK		16	73	22	ZMPMK		12	80	15
PÚ	17	45	62	27	PÚ	26	45	71	37
RP	5	6	11	45	RP	4	5	9	44
OD			25		OD			29	
CEÚ	22	51	73	30	CEÚ	30	50	80	37
RÚO	37		80	46	RÚO	45		73	62
KDE	60		153	39	KDE	72		153	47

Hodnocení zápasu 11.6.2009

První utkání kvalifikační skupiny bohužel nedopadlo z českého pohledu úspěšně. Troufám si tvrdit, že tým Lotyšska porazil český mladý tým rozdílem třídy. Češky zaostávaly téměř ve všech činnostech, ale hlavně v bojovnosti a vůli po vítězství, kterou hráčky Lotyšska měly obrovskou už z důvodu domácího prostředí, ale i z důvodu možnosti první výhry nad českým národním týmem v historii lotyšského basketbalu. Po zhlédnutí KAVTÝMu ukazatelů jsem shledala hlavní příčiny vysoké prohry Česka v rozdílu úspěšnosti střelby ze střední vzdálenosti, ve více proměněných střelách, v ukazateli absolutní úspěšnosti střelby a ve vyšším procentu relativní úspěšnosti obrany družstva.

ÚSPĚŠNOST STŘELBY ZE STŘEDNÍ VZDÁLENOSTI – český tým proměnil pouze 4 střely z 19 pokusů ze střední vzdálenosti., což je 17 procent. Bohužel toto je velmi nízké procento vzhledem ke 25% lotyšského týmu, i když je třeba konstatovat, že ani 25% není procento, které bychom mohli zařadit do kategorie úspěšných. Celková absolutní úspěšnost střelby však ukazuje, že tým Lotyšska měl mnohem přesnější ruku a proměnil 36 pokusů ze 84 vystřelených, což je 43% oproti 33% českého týmu, který proměnil 23 pokusů ze 69 vystřelených. Tomuto ukazateli můžeme přisoudit vysoký rozdíl ve skóre na konci utkání.

RELATIVNÍ ÚSPĚŠNOST OBRANY –druhým parametrem, který jsem shledala určujícím pro vysokou prohru českého národního týmu je procento relativní úspěšnosti obrany, kdy Lotyšsko mělo 62% a Česko pouze 46%. Vyplývá z toho, že na celkový počet míčů pod kontrolou českého týmu měl tým Lotyšska lepší obranu fázi na rozdíl od českého týmu na celkový počet míčů pod kontrolou lotyšského týmu.

Jak se ukázalo znovu i v tomto utkání, český tým není schopný ubránit lídra soupeřů a z toho vyplývají problémy jak hlavně v obraně, tak také v útoku, kdy se tým zbytečně dostává do herní nepohody, protože hráčky si uvědomují chyby v obraně.

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	Řecko – Česká republika
Soutěž :	Mistrovství Evropy (ženy)
Část soutěže :	Kvalifikační skupina
Datum :	13.6.2009
Místo :	Lotyšsko, Riga
Výsledek:	62:45

Konfrontace									
Domáci : Řecko					Hosté : Česká republika				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	26	52	78	33	PMK	22	53	75	29
SK	8	9	17	47	SK	7	12	19	37
SS	4	15	19	21	SS	6	14	20	30
SD	9	16	25	36	SD	2	14	16	12
DO	1	0	1	100	DO	1	1	2	50
RÚS	22	40	62	36	RÚS	16	41	57	28
TH	9	1	10	90	TH	9	6	15	60
AÚS	31	41	72	43	AÚS	25	47	72	35
DO + do			11		DO + do			8	
ZMPP		2	16	13	ZMPP		2	19	11
ZMPŘ		8	16	50	ZMPŘ		15	19	79
ZMBL		6	16	38	ZMBL		2	19	11
ZMJ		0	16	0	ZMJ		0	19	0
Celkem		16			Celkem		19		
ZMPMK		16	78	21	ZMPMK		19	75	25
PÚ	21	51	72	29	PÚ	20	44	64	31
RP	5	1	6	83	RP	2	9	11	18
OD			28		OD			30	
CEÚ	26	52	78	33	CEÚ	22	53	75	29
RÚO	47		75	63	RÚO	46		78	59
KDE	69		153	45	KDE	57		153	37

Hodnocení zápasu 13.6.2009

Druhé kvalifikační utkání o postup do utkání o čtvrtfinále se hráčkám českého národního týmu vůbec nepovedlo. Bohužel i toto utkání prohrály hráčky České republiky vysokým rozdílem. I přes fakt, že za řecký tým nastoupila Evantia Maltsiová, známá z českého ligového týmu USK Praha, se hráčkám týmu pana trenéra Veverky nepodařilo ubránit tuto hráčku, která byla ve všech ostatních utkáních jasným lídrem svého týmu a navíc později byla vyhlášena nejužitečnější hráčkou turnaje. Jak už jsem zmínila dříve, český tým si neuměl poradit s tímto úkolem a navíc v týmu České republiky takovýto lídr chyběl (i přes zkušenost některých hráček). Kromě zmíněných příčin vysoké porážky Česka bych ještě ráda poukázala na některá fakta, která též byla důvodem českého neúspěchu v tomto utkání. Jednak to byla větší úspěšnost střelby z dálky na straně řeckého týmu, jednak také rozdíl v proměněných rychlých protiútocích. Ukazatele dokazují, že řecký tým měl vyšší konečnou efektivitu týmového herního výkonu.

ÚSPĚŠNOST STŘELBY ZA 3 BODY – řecký tým proměnil 9 tříbodových košů ze 16 vystřelených (36%) oproti 2 proměněným tříbodovým střelám českého celku ze 14 vystřelených (12%). Z toho plyne samozřejmě také vyšší procento absolutní úspěšnosti střelby Řekyň (43%) oproti 35% Češek.

RYCHLÉ PROTIÚTOKY – český tým zaběhl o 5 protiútoků více než tým řecký, ale bohužel s nižší úspěšností. Z 11 rychlých protiútoků proměnil pouze 2 (to je 18 procent), což bohužel vzhledem k charakteristice rychlých protiútoků (rychlé, jednoduché a laciné koše) není moc povzbudivé číslo.

Závěrem musím zmínit skutečnost, že jsme zde mohli pozorovat dva rozdílné týmy, kdy jeden hrál suverénně s lídrem v čele, a druhý, který se spíše na hřišti trápil a neprojevil žádnou snahu utkání zvrátit, což mě velmi mrzelo.

Tabulka č.11 Polsko - Česká republika

Ukazatele THV podle KAVTÝM

Utkání :	Polsko – Česká republika
Soutěž :	Mistrovství Evropy (ženy)
Část soutěže :	Kvalifikační skupina
Datum :	15.6.2009
	Lotyšsko,
Místo :	Riga
Výsledek:	68:82

Konfrontace									
Domáci : Polsko					Hosté : Česká republika				
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%	Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%
PMK	30	59	89	35	PMK	38	45	83	46
SK	15	13	28	54	SK	13	14	27	48
SS	3	16	19	16	SS	8	8	16	50
SD	5	13	18	28	SD	6	11	17	35
DO	2	1	3	67	DO	1	1	2	50
RÚS	25	43	68	37	RÚS	28	34	62	45
TH	13	5	18	72	TH	20	3	23	87
AÚS	38	48	96	40	AÚS	48	37	85	56
DO + do			15		DO + do			6	
ZMPP		0	21	0	ZMPP		3	20	15
ZMPŘ		15	21	71	ZMPŘ		16	20	80
ZMBL		4	21	19	ZMBL		1	20	5
ZMJ		2	21	10	ZMJ		0	20	0
Celkem		21			Celkem		20		
ZMPMK		21	89	24	ZMPMK		20	83	24
PÚ	25	56	81	31	PÚ	33	38	71	47
RP	5	3	8	62	RP	5	7	12	42
OD			19		OD			26	
CEÚ	30	59	89	35	CEÚ	38	45	83	46
RÚO	39		83	47	RÚO	47		89	53
KDE	72		172	42	KDE	91		172	53

Hodnocení zápasu 15.6.2009

Toto utkání bylo nejpovedenějším utkáním českého celku na šampionátu. Příčin mohlo být hned několik, ať už to byla skutečnost, že český tým nemá co ztratit a už v podstatě o nic nehraje, nebo skutečnost, že z mladého týmu opadl tlak a zodpovědnost, které byly na nově poskládaný omlazený tým vyvíjeny. Avšak nutno podotknout, že toto odehrané utkání na závěr ukázalo, jaké předpoklady a potenciál mladý český tým má. Hráčky hrály uvolněně, s přehledem a hlavně zlepšily obrannou fázi a zrychlily přechod do útočné fáze, což dalo hře určitý rytmus a jistotu. Faktorů, které vedly k výhře českého týmu bylo hned několik. Konečná efektivita českého týmu převyšovala o 11% efektivitu týmu Polska, což znamená, že hráčky českého týmu využívaly mnohem efektivněji příležitosti, které se jim v utkání naskytly. Nejvíce bych ale asi vyzdvihla faktor střelby ze střední vzdálenosti, kdy hráčky českého celku měly 50% úspěšnost a hráčky polského celku jen 18%. Druhým ukazatelem je střelba trestných hodů, která svědčí také o tom, že tým Česka byl aktivnější v útočné fázi. Česko střílelo 23 trestných hodů a proměnilo 20, což je velmi pěkných 87%. Na rozdíl od Polska, kdy tým střílel 18 trestných hodů a proměnil 13 s procentem 72%. Celkově tak tým České republiky měl vyšší procento absolutní úspěšnosti střelby. A to mimo jiné též přispělo k herní pohodě týmu a k rozdílu ve skóre. Ráda bych ještě zmínila, že se nám nakonec v posledním utkání podařilo ubránit lídra polského týmu a tím přerušit herní pohodu polského týmu. Také stojí za povšimnutí, že v tomto utkání jsme nastřílely krásných 82 bodů, což vysoko převyšovalo dosavadní průměr nastřílených bodů v jednom utkání českého týmu.

Tabulka č.13 Česká republika - souhrnná statistika

Souhrnné ukazatele THV podle KAVTÝM ze šesti zápasů

Ženský národní tým České republiky	
Soutěž:	Mistrovství Evropy žen, Lotyšsko 7.6.2009– 20.6.2009

Česká republika									
Ukazatele	ÚSP.	NEÚSP.	Celkem	%					
PMK	174	296	470	37					
SK	54	75	129	42					
SS	40	82	122	33					
SD	34	71	105	32					
DO	4	8	12	33					
RÚS	132	236	368	36					
TH	70	25	95	74					
AÚS	202	261	463	44					
DO + do			46						
ZMPP		12	115	10					
ZMPŘ		85	115	74					
ZMBL		13	115	11					
ZMJ		5	115	4					
Celkem		115							
ZMPMK		115	470	24					
PÚ	149	263	412	36					
RP	25	33	58	43					
OD			159						
CEÚ	174	296	470	37					
RÚO	260		507	51					
KDE	433		977	44					

6. 1. Celkové zhodnocení výsledků

V kvantitativní analýze videozáznamu šesti utkání českého národního družstva žen na Mistrovství Evropy v Lotyšsku ve dnech 7.6.2009 – 20.6.2009 jsem se zaměřila na souhrnné ukazatele týmového herního výkonu podle KAVTÝMu .

Nejprve bych zmínila fakt, že český národní tým zvítězil ze šesti utkání dvakrát. Po šesti utkáních měl tým uspokojivý počet míčů pod kontrolou (PMK). Češky měly v součtu ze šesti utkání 470 možností realizovat útok. Český tým byl úspěšný ve 37% svých možností. Ve střelbě z krátké vzdálenosti tým Česka vystřelil z krátké vzdálenosti 129 střel s úspěšností 42%. Ze střední vzdálenosti byl tým méně úspěšný než ze vzdálenosti krátké. Český tým vystřelil 122 střel s úspěšností 33%. Z dlouhé - tříbodové vzdálenosti vystřelily hráčky 105 střel s úspěšností 32%. Zde je zajímavé, že tým České republiky dosáhl téměř stejné úspěšnosti jako při střelbě ze střední vzdálenosti. Myslím si, že relativní úspěšnost střelby (RÚS) 36% je celkem malé číslo, ale vyplývá také z toho, že český tým mnohokrát střílel z nepřipravených pozic anebo se musel těžko prosazovat hrou jedna na jednu. Trestné hody měl tým České republiky průměrné, ale i přesto si myslím, že procento úspěšnosti (74% z 95 pokusů) mohlo být vyšší. Tým Česka měl absolutní úspěšnost střelby 44%, kdy ze 463 pokusů proměnil 202 střel.

V útočném doskakovaní získal český tým 46 míčů pod košem soupeře a i tady je podle mého názoru patrná rezerva. Další důležitý ukazatel byl ve ztrátách míče. Češky ztratily v šesti hodnocených zápasech 115 míčů, což je velmi vysoké číslo, které je jedním z rozhodujících aspektů českého neúspěchu. Nejvíce tým chyboval přihrávkou (ZP). Špatná přihrávka zapříčinila 74% ztrát českého týmu, porušení pravidel (ZPP) 10%, ztráta blokem soupeře (ZBL) 11% a jiné ztráty (ZJ) 4%. Nutno konstatovat, že hlavním problémem ve ztracených míčích byl problém přihrávky. Zvláštností také je, že ztráty míče blokem soupeře převyšovaly ztráty míče porušením pravidel. To znamená, že hráčky jsou dobře technicky vybavené, ale musejí trochu lépe číst obranu a pohrát si s obránkyní při své střelbě na koš. Český tým tedy přišel o 24% zakončení svých útoků, což je opravdu hodně.

Češky zahrály 412 postupných útoků, jejich úspěšnost zakončení byla 36%. V rychlých protiútocích tým zaostával v počtu zaběhnutých rychlých protiútoků. Tým Česka zaběhl 58 rychlých protiútoků s úspěšností 43%. Toto číslo hovoří o tom, že hráčky se málo soustředily na zakončení a zbytečně tak přišly o laciné body, které jim chyběly v koncovkách utkání.

Obranné doskakování bylo v celkem slušných číslech a v tomto ohledu Češky rozhodně nezaostávaly. Tým doskočil 159 míčů pod vlastním košem.

V obranné činnosti dosáhl tým relativní úspěšnosti obrany (RÚO) 51%. Konečná efektivita týmového herního výkonu (KED) byla vzhledem k výsledkům ve sledovaných utkáních 44%.

Jak už jsem předeslala, hlavní rozdíly v souhrnných výsledcích vidím ve čtyřech ukazatelích:

- 1) střelba z krátké vzdálenosti,**
- 2) útočné doskakování,**
- 3) ztráty míče,**
- 4) rychlý protiútok .**

1) Hráčky českého týmu nejvíce zakončovaly z krátké vzdálenosti, kde je úspěšnost dlouhodobě nejvyšší, což se ukázalo i v šesti hodnocených zápasech. Hráčky Česka měly úspěšnost střelby z krátké vzdálenosti 42%, což je malé procento a určitě by mělo být vyšší..

2) V útočném doskakování získal český tým 46 míčů pod košem soupeře. Tady je podle mého názoru patrná rezerva. Hráčky byly málo agresivní v boji o míč po střelbě.

3) Tým České republiky zaznamenal v šesti sledovaných utkáních 115 ztrát míče. Navíc musím připomenout i skutečnost, že hráčky ztrácely míč v situacích, které pro bránící tým znamenaly výbornou příležitost realizovat rychlý protiútok.

4) Poslední velký rozdíl vidím ve skutečnosti, že český tým běžel rá rychlých protiútoků s úspěšností 43%. Podle mého názoru by český tým měl vylepšit start do rychlého protiútku ,vícekrát se o něj pokusit a následně úspěšně zakončit.

V poslední fázi mého celkového hodnocení bych se ráda zaměřila na rozdíly v zápasech, kde zvítězil tým České republiky. Po vyhodnocení výsledků jsem našla tyto hlavní rozdíly:

1) V obou vítězných zápasech dosáhl tým ČR 45% úspěšnosti z celkového počtu míčů pod kontrolou (PMK).

2) Češky ve vyhraných zápasech střílely mnohem více trestných hodů, což svědčí o větší agresivitě a tahu na koš. V prvním vyhraném utkání střílely hráčky ČR 21 trestných hodů a proměnily 17 (88%) a v druhém vyhraném utkání střílely hráčky 23 trestných hodů a proměnily 20 (87%).

3) Ve vyhraných zápasech nastřílely hráčky více bodů v konečném skóre do koše soupeře než v utkáních prohraných.

4) Poslední rozdíl vidím ve skutečnosti, že konečná efektivita družstva ve vyhraných utkáních překročila 50%.

7. ZÁVĚR

V mé diplomové práci jsem se zabývala studií kvantitativní analýzy videozáznamu týmového herního výkonu (KAVTÝM). Cílem této práce je vyjádřit ukazatele, které nám přiblíží a ukážou důvody, proč ženský národní tým České republiky začíná ztrácet na mezinárodním poli. Dále jsem se pokusila charakterizovat chyby, kterých se tým v zápasech dopustil.

Výsledky mé práce ukázaly, že tým České republiky je málo agresivní v celkovém pojetí hry (ať už ve fázi útočné či obranné) a že zaostává ve hře jeden na jednoho. Výkyvy ukazatelů ve vyhraných utkáních oproti prohraným jsou markantní a je potřeba herní projev a výkon ustálit. Dle mého názoru je družstvo ještě mladé a ve fázi obměňování starší generace za mladší, ale i přesto si myslím, že bychom neměli zapomínat sledovat vývoj basketbalu jak v Evropě, tak i ve světě. Herní pojetí basketbalu se už nezakládá na herních systémech a kombinacích v takové míře, v jaké tomu bylo dříve. Herní pojetí basketbalu v Evropě a ve světě vychází z agresivity jak v obraně, tak i v útoku i za cenu ztracených míčů. S tímto až tak nesouhlasím a myslím si, že týmy by měly mít ztracené míče více pod kontrolou. Druhým a neméně důležitým projevem dnešního basketbalu žen je hra jeden na jednoho. Toto je základ dnešního pojetí basketbalu a podle mého názoru, pokud chceme udržet s Evropou a světem krok, bychom měli vzít v úvahu tyto dvě skutečnosti a začít na nich pracovat jak u mládeže, tak také u ligových týmů a reprezentací.

Pro mne, ligovou basketbalistku, se stala tato analýza jistě přínosem. Díky detailnějšímu rozboru jsem si všimla chyb v individuálním i týmovém výkonu, které by mi za jiných okolností jistě unikly. Musím též připomenout, že jsem zaznamenala i spoustu výborných řešení situací v útoku i v obraně. Ve sledovaných zápasech jsem týmové herní výkony viděla v širších souvislostech a v jakémisi nadhledu. Vzhledem k mému zájmu o trenérskou činnost mi tato práce poskytla cenné informace.

8. POUŽITÁ LITERATURA:

- Dobrá, L. *Útok v košíkové*. Praha: Sportovní a turistické nakladatelství, 1963.
- Dobrá, L., Velenský, E. *Teorie a metodika košíkové*. Praha: SPN, 1962.
- Choutka, M., Dovalil, J. *Sportovní trénink*. Praha: Olympia, Karolinum, 1991.
- Dobrá, L. *Didaktika sportovních her*. Praha : SPN, 1988.
- Dobrá, L. *Malá škola basketbalu*. Praha : Olympia, 1986. S. 15.
- Dobrá, L., Velenský, E. *Košiková : teorie a didaktika*. Vyd. 1. Praha : SPN, 1987.
- Dobrá, L., Velenský, E. *Košiková (teorie a didaktika)*. Praha: SPN, 1980
- Dobrá, L., Semiginovský, B. *Sportovní hry. Výkon a trénink*. Praha : Olympia, 1988.
- Velenský, M. *Basketbal : základní program aplikace útočných a obranných činností*. Vyd. 1. Praha : NS Svoboda, 1998. ISBN 80-205-0553-9.
- Velenský, E. *Basketbal. 1*. Vyd. Praha : Olympia, 1987.
- Velenský, E. *Košiková : trénink, technika, taktika*. Praha : Olympia, 1976
- Velenský, M. *Realizace a význam herně výkonových charakteristik v basketbalu*.
- Internetové zdroje :
- Web: <http://basketnmnm.hyperlink.cz/hist/uvod.htm> (13.6.2009, 10:00)
- Web: http://fsps.muni.cz/~petivlas/Basketbal/Method_materialy/Silabus%20herni%20cinnosti%20jednotlivce.doc (14.6.2009, 11:00)

